Dönem : 4
Toplantı : 1

MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 88

Türkiye Cumhuriyeti ile Haşimî Ürdün Krallığı Arasında Suçluların Geri Verilmesi ve Ceza İşlerinde Karşılıklı Adlî Yardımlaşma Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri ve Adalet Komisyonları Raporları (1/87)

T. C.
Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar
Tetkik Dairesi Başkanlığı
Sayı : 71-1640/2015

4 . 4 . 1974

MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Türkiye Büyük Millet Meclisine arzı Bakanlar Kurulunca 25 . 2 . 1974 tarihinde kararlaştırılan «Türkiye Cumhuriyeti ile Haşimî Ürdün Kırallığı Arasında Suçluların Geri Verilmesi ve Ceza İşlerinde Karşılıklı Adlî Yardımlaşma Sözleşmesinin onaylanmasının uygun bulunduğuna dair kanun tasarısının» ve gerekçesi ile eki Sözleşme ilişik olarak sunulmuştur.

Gereğinin yapılmasını saygıyle arz ederim.

Bülent Ecevit
Başbakan

GEREKÇE

13 Eylül 1971 tarihinde Ankara'da imzalanan «Türkiye Cumhuriyeti ile Haşimî Ürdün Kırallığı Arasında Suçluların Geri Verilmesi ve Ceza İşlerinde Karşılıklı Adlî Yardımlaşma Sözleşmesi» ile iki ülke arasındaki mevcut dostluk bağlarının daha da gelişmesi sağlanmış olacaktır.

Öte yandan, Türkiye'de suç işleyip Haşimî Ürdün Kırallığına kaçmış bulunan Türk uyruklu kimselerin yakalanmaları ve Türkiye'ye iadeleri ve bu suretle de bu kişilerin yargılanıp mahkûm edilmeleri mümkün olabilecektir.

Ulusal mevzuatımıza uygun bir şekilde kaleme alınmış olan söz konusu Sözleşme bu konudaki uluslararası Andlaşmalardakine benzer hükümler taşımaktadır.

Aşağı haddi en az bir yıl hürriyeti bağlayıcı bir cezayı gerektiren fiillerin failleri ile hakkında en aşağı altı aylık bir mahkûmiyet kararı verilmiş olanlar iadeye tabi olacaklardır.

Siyasî ve askerî suçlar ile kendisinden iade talebinde bulunulan Devletin vatandaşları veya ülkesinde işlenen suçların failleri ve takibi şikâyete bağlı suçlar iadenin dışında kalacaktır.

Ayrıca ceza işlerinde en geniş şekilde karşılıklı yardımda bulunulması hüküm altına alınmaktadır.

Bununla birlikte, adlî yardım talebinin ilişkin olduğu suç, siyasî veya askerî veya bunlara mürtabit suçlardan veyahut da talebin yerine getirilmesi, yardım talebedilen tarafın egemenlik, güvenlik, kamu düzenine ve hukukun genel ilkelerine halel getirebilecek nitelikte ise, o takdirde yardım talebi reddedilebilecektir.

Adlî yardım talepleri diplomatik yollarla yapılacaktır.

Sözleşme onay belgelerinin teatisinden itibaren bir ay geçtikten sonra yürürlüğe girecektir.

İşbu Sözleşme, belirsiz bir süre için akdedilmiş olup, taraflardan birisinin sona erdirme isteğinin karşı tarafa bildirilmesi gününden başlamak üzere, altı ay geçtikten sonra yürürlükten kalkabilecektir.

Dışişleri Komisyonu Raporu

Millet Meclisi
Dışişleri Komisyonu — *15 . 5 . 1974*
Esas No: 1/87
Karar No: 14

Yüksek Başkanlığa

«Türkiye Cumhuriyeti ile Haşimî Ürdün Krallığı arasında Suçluların Geriverilmesi ve Ceza İşlerinde Karşılıklı Adlî Yardımlaşma Sözleşmesinin onaylanmasının uygun bulunduğuna dair Kanun Tasarısı», ilgili bakanlık temsilcilerinin de katılmalarıyle, Komisyonumuzda incelenip görüşülmüştür.

Tasarının tümü üzerinde yapılan görüşmeler sonunda, gerekçede açıklanan hususlar Komisyonumuzca da uygun mütalaa edilmiş ve adı geçen tasarının aynen kabul edilmesine, 9 Mayıs 1974 günlü toplantıda karar verilmiştir.

Adalet Komisyonuna havale edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Komisyon Başkanı	Başkanvekili	Sözcü	Kâtip
Zonguldak	Zonguldak	İstanbul	Konya
Cahit Karakaş	*M. Zeki Okur*	*Reşit Ülker*	*Ali Kökbudak*

Ankara	Bursa	İstanbul	İstanbul	İstanbul
Sabahattin Selek	*Mehmet Emekli*	*Hasan Aksay*	*Cemal Suer*	*Halûk Ülman*

Adalet Komisyonu Raporu

Millet Meclisi
AdaletKomisyonu — *13 . 6 . 1974*
Esas No: 1/87
Karar No: 20

Yüksek Başkanlığa

Dışişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Türkiye Büyük Millet Meclisine arzı Bakanlar Kurulunca 25 . 2 . 1974 tarihinde kararlaştırılan «Türkiye Cumhuriyeti ile Haşimî Ürdün Krallığı arasında Suçluların Geriverilmesi ve Ceza İşlerinde Karşılıklı Adlî Yardımlaşma Sözleşmesinin onaylanmasının uygun bulunduğuna dair Kanun tasarısı» Komisyonumuza havale olunmakla tetkik ve müzakere edilmiştir.

Tasarı gerekçesini uygun mütalâa eden Komisyonumuz, kanun tasarısının aynen kabulüne karar vermiştir.

Genel Kurulun tasviplerine arz edilmek üzere işbu rapor saygıyle sunulur.

Adalet Komisyonu Başkanı Sinop *Yalçın Oğuz*	Başkanvekili İstanbul *A. Doğan Öztunç*	Sözcü Çorum *Yasin Hatiboğlu*	Kâtip Tunceli *Süleyman Yıldırım*
Adana Battal Köksal İmzada bulunamadı	Ankara *Muammer Alıcı*	İstanbul *İlhan Özbay*	Ankara İ. Hakkı Köylüoğlu İmzada bulunamadı
Kars *Yasin Bozkurt*	Kayseri Selçuk İmamoğlu İmzada bulunamadı	Kırklareli *Mehmet Atagün*	Nevşehir *M. Sabri Dörtkol*
Nevşehir *M. Zeki Tekiner*	Siirt *Abdülbaki Cartı*	Urfa Necmettin Cevheri İmzada bulunamadı	Urfa *Celâl Paydaş*

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Türkiye Cumhuriyeti ile Haşimî Ürdün Krallığı arasında suçluların geriverilmesi ve Ceza İşlerinde Karşılıklı Adlî Yardımlaşma Sözleşmesinin onaylanmasının uygun bulunduğuna dair kanun tasarısı

MADDE 1. — 13 . 9 . 1971 tarihinde Ankara' da imzalanan Türkiye Cumhuriyeti ile Haşimî Ürdün Krallığı arasında suçluların Geriverilmesi ve Ceza İşlerinde Karşılıklı Adlî Yardımlaşma Sözleşmesinin onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

25 . 2 . 1974

Başbakan *B. Ecevit*	Devlet Bakanı Başbakan Yardımcısı *N. Erbakan*	Devlet Bakanı *O. Eyüboğlu*	Devlet Bakanı *İ. H. Birler*
Devlet Bakanı *S. A. Emre*	Adalet Bakanı *Ş. Kazan*	Millî Savunma Bakanı *H. Işık*	İçişleri Bakanı *O. Asiltürk*
Dışişleri Bakanı Y. *H. Işık*	Maliye Bakanı *D. Baykal*	Millî Eğitim Bakanı *M. Üstündağ*	Bayındırlık Bakanı *E. Çevikçe*
Ticaret Bakanı *F. Adak*	Sağ. ve Sos. Y. Bakanı *S. Cizrelioğlu*	Güm. ve Tekel Bakanı *M. Türkmenoğlu*	Gıda - Tarım ve H. Bakanı *K. Özal*
Ulaştırma Bakanı *F. Güley*	Çalışma Bakanı *Ö. Sav*	Sanayi ve Tek. Bakanı *A. Doğru*	En. ve Tab. Kay. Bakanı *C. Kayra*
Turizm ve Tan. Bakanı *O. Birgit*	İmar ve İskân Bakanı *A. Topuz*	Köy İş. ve Koop. Bakanı *M. Ok*	Orman Bakanı *A. Şener*

Gençlik ve Spor Bakanı
M. Y. Mete

TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE HAŞİMÎ ÜRDÜN KRALLIĞI ARASINDA SUÇLULARIN GERİ VERİLMESİ VE CEZA İŞLERİNDE KARŞILIKLI ADLÎ YARDIMLAŞMA SÖZLEŞMESİ

Türkiye Cumhuriyeti ile Haşimî Ürdün Krallığı, suçluların geri verilmesi ve ceza işlerinde karşılıklı adlî yardım konularında yapacakları düzenlemenin iki Devlet arasındaki ilişkilerin gelişmesine katkıda bulunacağı görüşünden hareketle bir Sözleşme akdetmeğe karar vermişler ve bu amaçla :

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti,

Dışişleri Bakanlığı Konsolusluk ve Muhtelit Hukuk Dairesi Reisi Ortaelçi Bay Semih Baran'ı,
Haşimî Ürdün Krallığı Hükümeti,
Ankara Büyükelçisi Eksalâns Dr. Hazem Zeki Nuseibeh'i,
Yetkili temsilcileri olarak atamışlardır.

Bu temsilciler usulüne uygun ve geçerli yetki belgelerini gösterdikten sonra aşağıdaki hükümleri kararlaştırmışlardır.

BİRİNCİ KISIM

Suçluların geri verilmesi

Madde : 1

Suçluları geri verme yükümlülüğü :

Âkit Taraflardan her biri, bu Sözleşmede öngörülen kayıt ve şartlar uyarınca, istenilen Tarafın ülkesinde bulunup, isteyen tarafın adlî mercilerince bir suç dolayısıyle hakkında soruşturma veya kovuşturma yapılan veya hüküm giymiş olan şahısları, diğer tarafa iade etmeği kabul ederler.

Madde : 2

Kapsam :

Âkit Tarafların kanunlarına göre, aşağı haddi en az bir yıl hürriyeti bağlayıcı bir cezayı veya daha ağır cezayı gerektiren fiiller iadeye konu olur. İsteyen Tarafın ülkesinde bir cezaya mahkûmiyet hükmü verilmişse iadenin gerçekleşebilmesi için, verilen cezanın en aşağı altı ay olması gerekir.

Her türlü teşebbüs veya iştirak hallerinde iade talebi yukarıdaki şartlarla yerine getirilir.

Madde : 3

Ret sebepleri :

Aşağıdaki hallerde suçluların iadesi talebi kabul olunmaz :

a) İade talebine konu olan fiil siyasî veya askerî suç veya bunlara mürtabit suç niteliğini taşıyorsa,

Ancak Devlet Başkanlarına ve bunların aile efradına karşı işlenen suçlar siyasî suç sayılmaz.

b) İadesi istenen şahıs, istenen Âkit Tarafın uyruğu ise,

c) Suç, istenen Âkit Tarafın ülkesinde işlenmiş veya hariçte işlenip de istenen tarafın makamları, kendi kanunları gereğince sanık hakkında kovuşturma yapmaya yetkili ise,

d) İadesi istenen şahıs hakkındaki dava veya ceza, Âkit Taraflardan herhangi birinin mevzuatına göre zamanaşımına uğramış ise,

e) İade istenen Devlette hükme bağlanabilen cezayı müstelzim fiil, iade istenilen veya isteyen taraf ülkesinde çıkarılan bir genel affa konu teşkil ediyorsa,

f) İade talebine konu olan cezayı müstelzim bir veya birkaç fiilden dolayı iadesi istenen şahıs hakkında, istenen tarafta soruşturma veya kovuşturma yapılmakta ise veya hakkında meni muhakeme, ademitakip, mahkûmiyet veya beraet kararı verilmiş ise,

g) İadeye konu olan fiil, Âkit Taraflardan herhangi birinin mevzuatına göre şikâyet üzerine kovuşturulabilen ve bu şahsın vazgeçmesiyle kovuşturulmasına son verilmesi gereken suçlardan ise,

h) İadesi istenen şahıs iade talebine konu olan fiilden dolayı üçüncü bir Devlet ülkesinde mahkûm olmuş veya beraet etmiş ise.

Madde : 4

Diplomasi yolu :

Suçluların iadesi talebi, diplomatik yoldan yapılır.

Madde : 5

Takdir :

3. Maddede yazılı hallerde iadenin reddini gerektiren fiillerin niteliğini takdir etmek, yalnız kendisinden iade talebinde bulunulan Devlete aittir.

Madde : 6

İade talebi belgeleri :

1. Hazırlık soruşturması veya kovuşturma sırasında :

a) Talep belgesi,

b) Sanık hakkında çıkartılmış tutuklama müzekkeresi,

c) Suçun işleniş tarihini, yerini ve işleniş şeklini açıklayan belge,

d) Sanığın nüfus kaydı veya kimliğini bildiren diğer belgeler,

e) Sanığın, varsa eşkaline dair belge, fotoğrafı, parmak izi fişi,

f) Müsnet suça uygulanacak kanun maddelerine ait metinler,

g) Varsa, dava hakkında soruşturma yapan savcı veya yargıç tarafından onaylanmış ifade tutanakları,

2. Mahkûmiyet halinde henüz karar kesinleşmemiş ise;

a) Talep belgesi,

b) Sanık hakkında çıkartılmış tutuklama müzekkeresi,

c) Mahkûmiyet kararı,

d) Sanığın nüfus kaydı veya kimliğini bildiren diğer belgeler,

e) Sanığın, varsa eşkaline dair belge, fotoğrafı, parmak izi fişi,

f) Müsnet suça uygulanan kanun maddelerine ait metinler,

g) Kovuşturma safhasına ait, yargıç tarafından onaylanmış ifade tutanakları.

3. Kesinleşmiş mahkûmiyet kararı mevcut ise :

a) Talep belgesi,

b) Sanık hakkında çıkartılmış tutuklama müzekkeresi,

c) Kesinleşmiş mahkûmiyet kararının onaylı örneği,

d) Sanığın nüfus kaydı veya kimliğini bildiren diğer belgeler,

e) Sanığın varsa eşkaline dair belge fotoğrafı, parmak izi fişi,

f) Müsait suça uygulanan kanun maddelerine ait metinler.

4. Kendisinden iade talebinde bulunulan Âkit Taraf, yukarıdaki fıkralar uyarınca, gönderilen bilgiler tam olmadığı takdirde, ek bilgi isteyebilir. Diğer Taraf bu talebi en geç bir ay içinde yerine getirecektir. Bu süre, makul sebeplerin mevcut olması halinde Âkit Tarafların anlaşmasiyle bir ay daha uzatılabilir.

Madde : 7

Geçici tutuklama :

Henüz iade evrakı gönderilmeden önce, Âkit Taraflar müstacel durumlarda, iadesi istenen şahsın geçici olarak tutuklanmasını isteyebilir. Geçici tutuklama talebinde, suçun niteliği, tutuklama kararı veya kesinleşmiş bir mahkûmiyet kararı ile suç tarihi ve yeri gösterilecektir. Bu talep, talep edilen Tarafın yetkili makamlarına, diplomatik yoldan veya posta, telgraf, veya Milletlerarası Kriminal Polis Örgütü (İnterpol) aracılığı ile, veya yazılı olmak kaydiyle veya istenen Tarafça kabul edilecek herhangi bir vasıta ile yapılabilir.

Talepte bulunulan Taraf, geçici tutuklama ile ilgili olarak gerekli tedbirleri alacak ve sonucu diğer tarafa en seri ulaşım vasıtası ile bildirecektir.

Geçici olarak tutuklama süresi 30 günü geçemez. Ancak, tüm geçici tutuklama süresi gerektiğinde, talep üzerine, 60 güne kadar uzatılabilir.

Serbest bırakma, iade talebinin arkadan gelmesi halinde yeni bir tutuklamaya veya iadeye engel teşkil etmez.

Geçici tutuklama, iade evrakının süresi içinde gelmesi halinde, iade hakkında yetkili makamlarca bir karar verilinceye kadar devam eder. İade talebinin kabulü halinde bu tutuklama, iade anına kadar uzatılır.

Madde : 8

Tutuklama :

İade evrakının alınması tarihinden itibaren yetkili makamlarca iade hakkında bir karar verilinceye karar iadesi istenen şahıs tutuklanır. İade talebinin kabulü halinde tutuklama iade anına kadar uzatılır.

Madde : 9

İadenin ertelenmesi :

İade talebinde bulunulan Âkit Taraf adli mercilerince, iadesi istenen kimse hakkında, başka bir suç sebebiyle soruşturma veya kovuşturma yapılmakta olması veya mahkûmiyet kararı verilmesi halinde iade işlemi, öncelikle iade talebi hususunda bir karar verilmekle beraber, soruşturma veya kovuşturma sonuna veya cezanın çekilmesine veya cezanın affına veya cezanın kaldırılmasına kadar ertelenebilir.

Madde : 10

İade kararı ve teslim :

Kendisinden iade talebinde bulunulan Taraf, iade hakkındaki kararını diğer Tarafa bildirir.

İade talebinin kabulü halinde, iade talebinde bulunulan Taraf, teslim yeri ve tarihi ile ilgili şahsın ne kadar süre tutuklu bulunduğunu isteyen Tarafa bildirir.

İadeye tabi şahıs, teslim için öngörülen tarihi izleyen 30 gün içinde teslim alınmadığı takdirde serbest bırakılır.

Kendisinden iade talebinde bulunulan Taraf, diğer tarafça bu şekilde teslim alınmayan şahsı, aynı suçtan dolayı, yeni bir talep vukuunda iade etmeyi reddedebilir.

İade edilen şahsın kaçarak iade talebinde bulunulan taraf ülkesine dönmesi halinde, bu sözleşmenin 6 ncı maddesinde öngörülen belgeler ibraz edilmeden yeni bir iade talebinde bulunulabilir.

Madde : 11

Tercüme :

Âkit Taraflar, suçluların iadesi ile ilgili belgeleri kendi kanun ve usullerine göre düzenleyeceklerdir. Anılan belgelerle birlikte belgelerin kendisinden iade talebinde bulunulan Taraf dilinde yapılmış tercümeleri sunulacaktır.

Madde : 12

Hususilik kaidesi :

Bu sözleşme uyarınca iade edilen şahıs, iade talebinde belirtilmemiş ve iade talebinde bulunulan taraf ülkesinden ayrılmasından önce işlediği fiiller veya almış olduğu mahkûmiyetlerden dolayı, kovuşturulamaz veya tutuklanamaz veyahut herhangi bir surette kişisel hürriyeti kısıtlanamaz.

Aşağıdaki hallerde yukarıdaki fıkralarda öngörülen bağışıklık uygulanamaz.

a) İade talebinde bulunulan tarafın açık rizasının olması,

b) İade edilen şahsın, nihaî olarak serbest bırakılmasını izleyen kırk beş gün içinde, iadeyi isteyen tarafın ülkesini, elinde imkân olduğu halde terk etmemesi veya terk ettikten sonra kendiliğinden geri dönmesi.

Madde : 13

Üçüncü devletin iade talebi :

İadesi talebedilen şahıs hakkında, üçüncü bir devlet tarafından da iade talebinde bulunulması halinde, iade talebinde bulunulan Âkit Taraf, bu taleplerden hangisinin yerine getirileceğini kararlaştıracaktır.

Madde : 14

Eşya ve kıymetlerin teslimi :

1. Kendisinden iade talebinde bulunulan Taraf, iadeyi talebeden tarafın isteği üzerine, aşağıdaki eşya ve kıymetleri, kendi mevzuatının müsaadesi nispetinde zaptedip karşı tarafa teslim edecektir:

a) Delil teşkil edebilecek eşya ve kıymetler,

b) Tutuklama anında, talebedilen şahsın elinde bulunan veya daha sonra ortaya çıkan eşya ve kıymetler.

Söz konusu eşya ve kıymetler, iadeye tabi tutulan şahıs ile birlikte, bu mümkün olmadığı takdirde, posta aracılığı ile gönderilir.

2. Söz konusu eşya ve kıymetler, iadeye tabi şahsın ölümü veya kaçması nedeniyle iadenin yapılamaması halinde bile teslim edilecektir.

3. Söz konusu eşya ve kıymetler, iade talebinde bulunulan Tarafça devam etmekte olan bir soruşturma ve kovuşturma için gerekli ise, geçici olarak alıkonulabilir veya geri verilmesi şartıyle teslim edilebilir.

4. Kendisinden iade talebinde bulunulan Tarafın veya üçüncü şahısların söz konusu eşya ve kıymetler üzerindeki hakları saklıdır. Bu hakların mevcudiyeti halinde, eşya ve kıymetler, muhakeme sona erdikten sonra mümkün olduğu kadar çabuk ve masraf talebinde bulunmaksızın kendisinden talepte bulunulan Tarafa iade edilecektir.

Madde : 15

Transit geçiş :

Âkit Taraflardan her biri, üçüncü bir devlet tarafından diğerine iade edilecek şahısların bu sözleşme hükümlerinin yerine getirilmesi şartı ile, kendi ülkesinden transit olarak geçmelerini kabul edecektir.

Madde : 16

Masraflar :

1. İadeye tabi tutulan şahsın teslimi anına kadar yapılacak masraflar iade eden tarafa, iadenin bu safhasından sonraki masraflar iadeyi isteyen tarafa aittir.

2. Transit yolu ile yapılan iadede masraflar iadeyi talebeden tarafa aittir.

Madde : 17

Kararların gönderilmesi :

Âkit Taraflar, biribirlerine, iade edilen şahıs ile ilgili soruşturma ve kovuşturma sonucunu bildirmeyi ve kesinleşen kararın onaylı birer örneğini göndermeyi kabul ederler.

İKİNCİ KISIM

Ceza işlerinde karşılıklı adlî yardımlaşma

Madde : 18

Kapsam :

1. Taraflar, cezalandırılması, yardımlaşma talebedildiği anda, yardım isteyen tarafın adlî makamları yetkisi içinde bulunan suçlarla ilgili olarak;

a) Her türlü adlî kâğıtların, bilhassa davetiyelerin bildirilmesi,

b) Sanıkların, tanıkların ve bilirkişilerin dinlenmelerine ait istinabelerin yapılması,

c) Keşif, arama veya zapt gibi başka adlî işlerin yapılması hususlarında,

Bu sözleşme hükümleri uyarınca, biribirlerine, karşılıklı olarak en geniş yardımda bulunmayı yüklenirler.

2. Bu sözleşme, tutuklama ve mahkûmiyet kararlarının yerine getirilmesinde uygulanmaz.

Madde : 19

Ret sebepleri :

Adlî yardım talebi, aşağıdaki hallerde yetkili mercice reddedilebilir:

a) Talebin ilişkin olduğu suç, kendisinden yardım istenen Tarafça siyasî veya askerî veya bunlara mürtabit suç sayılıyorsa,

b) Talebin yerine getirilmesi; kendisinden yardım istenen Tarafın egemenlik, güvenlik, kamu düzenine ve hukukun genel prensiplerine halel getirecek nitelikte ise;

Madde : 20

Usul :

Adlî yardım talebi, kendisinden yardım istenen tarafın kanunlarına göre işlem görür.

Anılan Taraf makamları, kendi dairelerinin benzer işlemlerinde olduğu gibi aynı zor yollarına başvururlar.

Yardım talebinin reddolunması halinde yardım isteyen Tarafa bunun sebepleri bildirilir.

Madde : 21

Tercüme :

Taraflar, tebligat ve istinabe ile diğer adlî yardım taleplerine ilişkin evraka, adlî yardım istenen Tarafın dilinde yapılmış tercümelerini bağlayacaktır.

Madde : 22

Tebliğat :

1. Yardım istenen taraf, tebliğ edilmek üzere yardım isteyen tarafça kendisine gönderilmiş olan usule ait işlemleri ve adlî kararları tebliğ edecektir. Bu tebliğat, yardım istenilen tarafın kanunları uyarınca yapılacaktır.

2. Yardım isteyen taraf, bir tanık veya bilirkişinin kendi adlî makamları önüne bizzat çıkmasını özellikle gerekli sayıyorsa, bu hususu davetiyenin tebliği ile ilgili talebinde belirtir ve yardım istenen taraf, bu tanık veya bilirkişiyi, söz konusu adlî makamlar önüne çıkmaya davet eder.

Yardım istenen taraf, tanığın veya bilirkişinin cevabını, yardım isteyen tarafa bildirir.

Kendisinden yardım istenen taraf makamlarınca bildirilmiş bir davetiye kâğıdı üzerine yardım isteyen tarafın makamları önüne çıkan tanık veya bilirkişi, uyrukluğu ne olursa olsun, kendisinden yardım istenen taraf ülkesinden ayrılmasından önceki fiiller veya mahkûmiyetlerden dolayı kovuşturulamayacağı veya tutuklanamayacağı veyahut her hangi bir surette kişisel hürriyeti kısıtlanamayacağı gibi fail, ortak veya yatak sıfatlarından biriyle kovuşturmaya veya cezaya tabi tutulamaz.

Tanığa veya bilirkişiye ödenecek tazminat ile yol ve oturma giderleri, yardım talebeden tarafça karşılanacaktır. Bu meblâğ, konut yerinden itibaren hesaplanacak ve en azından anılan şahısların dinlenileceği ülkede yürürlükte olan hükümlerde öngörülen miktara eşit olacaktır.

Bu amaçla kendisinden bir talepte bulunulduğu takdirde, yardım istenen taraf, tanığa veya bilirkişiye bir avans verebilir. Avans miktarı davetiye kâğıdında belirtilecek ve yardım isteyen tarafça yardım istenen tarafa ödenecektir.

Madde : 23

Davete icabet etmeme :

Davet edilip de davete icabet etmeyen bir tanık veya bilirkişi, bu davetiye ceza ihtarını ihtiva etse dahi, yardım isteyen tarafın ülkesine kendi iradesiyle gitmediği ve orada usulüne uygun olarak yeniden davet edilmediği takdirde, hiçbir müeyyide veya zorlayıcı tedbire tabi tutulamaz.

Madde : 24

İstinabe, eşya, dosya ve belgeler :

1. Bir ceza davasına ilişkin olarak soruşturma işlemlerinin yürütülmesi veya delillerin, dosya ve belgelerin gönderilmesi hakkında, yardım isteyen tarafın adlî makamlarınca yapılmış olan istinabe taleplerini, yardım istenen taraf, kendi mevzuatında öngörülen şekillere uygun olarak yerine getirir.

2. Yardım isteyen taraf, tanıkların veya bilirkişilerin yeminli ifade vermelerini isterse, bu hususu açıkça talebedecek ve yardım istenen taraf, ulusal mevzuatında bunu engelleyen bir hüküm yok ise talebi yerine getirecektir.

3. Yardım istenen taraf, talebedilen dosya veya belgelerin asıllarına uygunluğu onaylı, örnek ve fotokopilerini göndermekle yetinebilir. Ancak yardım isteyen taraf, asıllarının gönderilmesini açıkça isterse, yardım istenen taraf bu talebi yerine getirmek için her türlü çabayı gösterecektir.

Madde : 25

Eşya, dosya ve belgelerin teslimi ve iadesi :

Yardım istenen taraf, görülmekte olan bir ceza davası için ihtiyacı olduğu takdirde gönderilmesi istenen eşya, dosya ve belgelerin teslimini geciktirebilir.

Yardım istenen taraf, vazgeçilmediği takdirde, istinabe yoluyle gönderilmiş olan eşya ile dosya veya belgelerin asılları, yardım isteyen tarafça, mümkün olduğu kadar çabuk ve masraf talebinde bulunmaksızın yardım istenen tarafa geri verilir.

Madde : 26

Adlî sicil :

1. Bir ceza meselesi için zorunlu olup da, taraflardan birinin adlî makamlarınca talebedilecek adlî sicil örnekleri ve bu hususa ilişkin başka her çeşit bilgi, yardım istenen tarafça, kendi adlî makamlarının benzeri hallerde sağlayabilecekleri ölçüde, yardım isteyen tarafa gönderilir.

2. Önceki fıkrada öngörülenlerin dışındaki hallerde, benzer talepler, yardım istenen taraf mevzuatının uygulanmasını öngördüğü şartlar içinde sonuçlandırılır.

Madde : 27

Bilgi verme :

Taraflar, birbirlerinin uyruğuna karşı, kendi mahkemelerinden çıkan ve hükmün verildiği Devlet mevzuatına göre, adlî sicile geçirilmesi gereken kesin hükümler hakkında, birbirlerine karşılıklı bilgi vereceklerdir.

Bu suretle gönderilen belgeler, hükümlünün şahsî hallerine, hükme hükmü veren mahkemeye, suça, hükmün tarihiyle verilen cezaya, uygulanan maddelere ve fer'i neticelerine ait bilgileri kapsayacaktır.

Madde : 28

Talebin Kapsamı :

1. Tebligat konularında yardımlaşma talepleri aşağıdaki hususları kapsamalıdır :

a) Talebi yapan makam,

b) Talebin konusu ve gerekçesi,

c) Muhatabın ismi ve soyadı ile adresi.

2. Diğer konularda yardımlaşma talepleri aşağıdaki hususları kapsamalıdır :

a) Önceki fıkranın (a) ve (b) bentlerindeki hususları ihtiva etmekle beraber, isnat olunan suç hakkında bilgi verilecek ve olayların kısa bir izahatı yapılacaktır.

b) Sanık, tanık, mağdur, müşteki veya bilir kişilerden istenen bilgi veya talep olunan diğer bilgiler gösterilecektir.

Madde : 29

Masraflar :

Bu sözleşme hükümleri uyarınca, ceza işlerinde karşılıklı adlî yardım talebinin yerine getirilmesi için, kendisinden yardım istenen Taraf makamlarınca yapılan masraflar, yardım isteyen Taraftan istenmeyecektir.

Madde : 30

Diplomasi yolu :

Karşılıklı adlî yardım talepleri diplomatik yoldan yapılır.

Madde : 31

İhbar :

1. Bir Âkit Taraf, diğer Tarafın adlî mercilerince yapılması icap eden veya yapılmakta olan soruşturma veya kovuşturmalarla ilgili olarak, diplomatik yolla daima ihbarda bulunabilir.

2. İhbarla ilgili taleplere eklenecek belgeler :

a) Dava evrakının aslı veya onaylı örnekleri ve gerekiyorsa sübut delilleri,

b) Suçun işlendiği yerde yürürlükte olup, suç teşkil eden fiile uygulanabilecek Ceza Kanunu maddelerinin metinleri.

3. Feragat edilmiş olmadıkça, sübut delilleri olarak verilmiş eşya ve asılları gönderilmiş olan dava evrakı, dava bittikten sonra mümkün olduğu kadar çabuk ve masraf talebinde bulunmaksızın iade edilecektir.

4. Yardım istenen Taraf, yardım isteyen Tarafa, bir ceza davasının açılıp açılmadığını ve bakılan ceza davasında elde edilen sonucu bildirir. Yardım istenen Taraf, yardım isteyen Tarafa, kesinleşen kararın onaylı örnek veya fotokopilerini gönderir.

Madde : 32

Yürürlük ve Fesih :

1. Bu Sözleşme, onaylanacak ve onay belgeleri Amman'da teati edilecektir.

2. Bu Sözleşme, onay belgelerinin teatisinden itibaren bir ay sonra yürürlüğe girecektir.

3. Bu Sözleşme yazılı bir ihbarla feshedilebilir. Sözleşme fesih ihbarından altı ay sonra yürürlükten kalkar.

Yukarıdaki hükümleri kabul eden Âkif Taraf temsilcileri bu Sözleşmeyi imzalamış ve mühürlemişlerdir.

Ankara'da 13 Eylül 1971 tarihinde İngilizce olarak iki nüsha halinde düzenlenmiştir.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti adına	Haşimî Ürdün Krallığı Hükümeti adına
Semih Baran	*Dr. Hazem Zeki Nuseibeh*